

ČAJ

Pro chvíle pohody

DUBEN 2014

Časopis Autorů Jičínska

K rovnováze

Ač každý touží po spojení
nosíme v sobě protiklad
Stálost je sen Čas všechno mění
a přesto mám ty střety rád
Vždyť kdyby zápas živelů ustal
zmizí i láskyplné sny
A nehybností ztuhlá ústa
už nedokáží promluvit

Petr MUSÍLEK

91

Vážení čtenáři,

dubnové číslo ČAJe je trochu atypické,
neboť v něm nenajdete tvorbu jičínských regionálních autorů,
ale slibuji, že v májovém čísle se naopak polepším
a věnuji domácím autorkám a autorům celé číslo 92.

Ale rozhodně nepřijdete o čtenářský zážitek,
protože jako host se představí
autor z Banské Bystrice **Mike Mlynek**.

Jednak si dovolím představit jeho knihu „**V Novom Kabátiku**“
a pak především jeho povídku „**Schod**“, věnovanou právě mé osobě.

Myslím si, že Mikeho tvorba si zaslouží pozornost,
pozorovací talent a životní zkušenosti,
vytvářejí nečekané umělecké možnosti.
Nakonec přesvědčte se sami.

Dalším hostem je nám dobře známý
chotěbořský autor **Petr Musílek**, zakladatel Literární Vysočiny,
plodný autor, básník a především člověk,
pohybující se ve světě literatury již dost dlouho,
aby zodpověděl řadu všetečných otázek v rozhovoru:
„Pravda může počkat. Má před sebou dlouhý život.“
Myslím si, že Petrovy postřehy a názory můžou ukázat
i našemu spolku mnoho zajímavého.

A protože Petr Musílek nezahálí, koncem roku 2013 připravil
i svoji sbírku „**Za hanou živlu**“. Z ní jsem uveřejnil několik básní
jako ochutnávku (viz třeba titulní báseň „**V rovnováze**“).
Celou sbírku potom můžete najít na internetových stránkách Petra
Musílka, kde se seznámíte i s jeho další neméně zajímavou tvorbou.

Máj – patří mládí, a tak se těšte
na přísun tvorby mladých jičínských autorek a autorů,
podílejících se na literárně-hudebním pásmu „**VOLBA**“!

Váš Václav

HOST ČAJe:

MIKE MLYNEK

– manžel i otec, prevádzkar i čašník, turista i cestovateľ, čitateľ i spisovateľ, ponúka tentoraz už svoj tretí pokus. Po zážitkoch čašníka v malom slovenskom meste, detektíva v českom veľkomeste, prichádza s emigrantskou tematikou. Dejovo bohatý príbeh tvoria trampoty Slováka hľadajúceho prácu v Londýne, juhoanglickom Paingtone a neskôr v New Jersey. Sklamania, príjemné prekvapenia, nové známosti a nové skúsenosti komentuje s jedinečným nadhľadom, či už ide o slovenské „prevedenie“ americkej reality života na predmestí, segregáciu v pracovných vzťahoch, tvrdú prácu čašníka nižšej kategórie, etnické animozity medzi „bielymi“ a Latinoameričanmi, homosexualitu v mexickej komunite atď. Spomienkový román čitateľovi sprostredkuje iný – pre mnohých nevšedný svet, ktorý mohol vzniknúť len na základe autentických skúseností.

(Z prebalu knihy V „Novom Kabátiku“)

Mike Mlynek dosud vydal
Načierno v tieni hradu (2008)
Detektívom v Prahe (2008)
V „Novom Kabátiku“ (2010)

a pripravuje
Kelt v Glendalough

Mike MLYNEK – V „Novom Kabátiku“

Vydalo Vydavateľstvo Ivan Krasko v roce 2010

V listopadu 2014 jsem v ČAJI představil knihu „Detektivom v Prahe“, kterou napsal Mike Mlynek. Pokud si pamatujete, sľiboval jsem, že časem predstavím i jeho další knihu. A svůj sľib tímto plním, opět jsem se s autorem vydal za prací, stejně jako minule do Prahy, jen tentokrát jsme zvedli kotvy mnohem dál. V úvodní části se Mike pokouší najít práci číšníka v Londýně a jihoanglickém Paingtonu, aby nakonec přeletěl oceán a zakotvil v New Jersey, kde žije jeho známá Rita, která mu, společně s manželem Harrym, poskytne střechu nad hlavou při jeho několikaměsíčním pobytu. Mike se obtížně seznamuje s novým prostředím, poznává své nadřízené i kolegy v restauraci, kde pracuje jako pomocný číšník. Volný čas tráví procházkami se psem Fluffym, kondičním během, pivem, ale především poznáváním americké reality. Žije v rodině Rity, která společně se svým bývalým manželem v roce 1986 přes Rakousko emigrovala do Ameriky. Poznává její nelehký životní úděl, její vystřízlivění z amerického snu. Na vlastní kůži okusí zastavení americkou policií, když se vrací z práce, poznává homosexuální kolegy z restaurace, cizince, kteří přišli do Ameriky za prací, Mexičany a další přistěhovalce z jihoamerických zemí. A nakonec i vyhazov z práce po telefonu!

Autentické vyprávění bez sentimentu nám ukazuje, jak si žije číšník v USA, viz str. 109, citují: „Obsluhující personál v „River Restaurant“ žije z peňazí zákazníkov. Joe, majitel, ti dá len trinásť dolárov za obedy a osemnásť za večere. Ostatné zarobíš od hostí. My čašníci dostaneme v priemere od desať do p“atnásť percent tringeltov z účtov od hostí. Barmanom dávame z toho pa“ť percent, foodrunnerovi sedemdesiat centov za každý tanier, bussboys dostanú štyri percentá a zvyšok je náš.“

A co musí všechno číšník udělat, aby uspěl u zákazníka i zaměstnavatele, cituji str. 113: „Máš vyholené podpazušie? Tak sa budeš musieť.Odkazuje ti to Kathy. Máš aj používať tuhý deodorant, lebo se velmi potíš“.

A nebo str. 114: „Tu si netreba robiť iluzie, že sa to robí podľa nejakého klúča. Všetko je založené na osobnej sympatii, alebo naopak antipatii.“ A viz str. 199: „Na hlupáka v riadiacej funkcii sa ťažko zvyká a ona bola ešťa aj aktivna hlupaňa.“

Mike Mlynek píše svoje knihy na základě autentické zkušenosti, nevím, do jaké míry jen popisuje realitu a zda je v textech i čist fikce. V každém

případě je jeho „pracovní cestopis“ syrovou výpovědí o nelehkém údělu člověka, který nechce sedět s rukama v klíně, hledá aktivně práci, nebojí se za ní cestovat, vzdělává se, učí se stále nové, zdokonaluje se v cizích jazycích. A dokáže svoje zážitky a postřehy předávat dalším čtenářům, ale i adeptům, kteří doufají, že někde „létají pečení holuby do huby“.

Jsem rád, že jsem mohl s knihami autora, kterého jsem měl možnost poznat při svém pobytu v Banské Bystrici, seznámit. A věřím, že Mike napíše ještě nejednu zajímavou knihu, což jemu i jeho věrným čtenářům, ze srdce přeji.

Václav

Mike MLYNEK: Schod

Venujem Václavovi Francovi

Na ten štvrtok šiesteho júna len tak nezabudnem. Moja služba na recepcii hotela začala o jednej popoludní a do tretej hodiny som nemal ani jeden telefonát, ani jedného hosťa. Jedinou ľudskou bytosťou, okrem pozdravenia sa s čašníkami a pár stálymi hosťami, bola chyzná Olijanka, ktorú som našiel na prízemí s vyplakanými očami, kam som prišiel, aby som sa uistil, že izby sú pripravené tak, ako som jej večer napísal.

- Čo sa stalo ? –
- Zoltán na mňa nakričal, že mi stiahne desať percent z platu, ak ešte raz nepootváram všetky okná na izbách. Pritom sa tu narobím každý deň do úplného vyčerpania. Všetky izby sú poriadene, všetko vyleštené. Ja odtiaľto ujdem. – žalovala sa mi, očami upretými na mne neznámy bod ležiaci niekde za mojou hlavou.

Nestalo sa po prvý krát, že si Zoltán ventiloval svoje osobné nezdary na podriadených, no pomôcť som jej nemal ako. Majiteľ nebol prístupný žiadnemu dohovoru, jeho manželka sa ho bála rovnako, ako Olijanka.

- Neboj sa, na mzdu ti nesiahne. Snaž sa na to zabudnúť a zbytočne sa tým netráp. On žiaľ nemá nikoho, kto by mu oponoval a zvykol si, že všetko čo povie, je pravda. – snažil som sa ju upokojiť a rýchlo som sa vrátil späť na pracovisko.

O tretej sa na displeji služobného telefónu objavilo šéfkino meno.

- Volal mi Kvasra. Prišli tí jeho hostia ? –
- Nie, neprišli. Sú mu dlžní ? – odvetil som, neodpustiac si poznámku.

Pán podnikateľ Kvasra, bol v meste známy svojim grobianskym správaním, ktorý svojich podriadených a ľudí, čo stáli na spoločenskom rebríčku nižšie ako on, ponižoval, ako len mohol. So Zoltánom mali rovnakú záľubu.

- Majú u neho objednanú večeru a nedvíhajú mu telefón. – dozviem sa na vysvetlenie.

O pol piatej zazvonil služobný telefón znova. Tentoraz s neznámym, dlhým číslom. Na rozdiel od domáceho telefónu, kde dlhší čas už neznáme čísla ignorujem, som nezaváhal.

- Hotel penzión Usadlosť, ako vám môžem pomôcť ? –
- Ty si Mike ? –
- Áno som. –
- Prichádzame od Ružomberka. K vášmu hotelu je to do centra ? –
- Áno, do centra. Potom na prvej križovatke doľava. –

V telefóne niečo zašuchotalo, prešiel som rýchlym krokom chodbou k reštaurácii, kde bola základňa telefónu, len aby som dosiahol čo najlepší príjem signálu.

- Kde je váš hotel ? – počul som z druhého konca rodnú reč.
- Sme na Lajošovej ulici. Za mestskou tržnicou. – štebotal som spokojnejšie.

Sprievodca rozmýšľal rovnako, ako ja a pristavil najbližšieho chodca, ktorému podal svoj mobilný telefón. Vrátil som sa na recepciu a ešte raz som si skontroloval meno telefonujúceho. Pán Peter Frik, Lichtenstein, Vaduz, stálo v objednávkovom formulári najväčšieho európskeho rezervačného systému. Napravil som si oblečenie a zbehol dole schodmi privítať skupinu pred vchod. Do piatich minút prídu, aspoň im pomôžem s batožinou, dumal som. Postávanie pred vchodom nášho hotela je príjemné. Hore a dole ulicou, ktorá ústi pred vežou na hornej strane hlavného námestia kráčajú samé krásne dievčatá a mladé ženy. Kto iný by si už mohol dovoliť bývať v drahých bytoch, ktoré postavili na opačnom konci pred tromi rokmi, ak nie oni. Niektoré zdvihnú pohľad a ich skúsené oči sa stretnú s mojimi. Menšina pohľad cudne klopí, drobnými pažami nežne stiskajúc značkové kabelky, v ktorých sa ukrývajú kreditné karty sponzorov. Po desiatich minútach, och ako ten čas letí, znervózniem. Skupina by už mala byť tu hádam i peši, snáď len nedali telefón chlapovi, ktorý práve vyšiel z neďalekej krčmy. Okolie krčiem je nebezpečné, značne vychýľuje strelky kompasov a otáča kormidlá korábov nesprávnym smerom. Na hotelové parkovisko vzápätí zabočil čierny golf s rakúskou ešpézetkou. Pobehnem k nemu ako šťastné kozľa, krk ma už začínal bolieť z toho obzerania, prevtelil som sa do postavy Baby Jagy, ktorá očakáva Ivana pred dverami svojej chalúpy.

- Welcome, how are you ? – privítam chlapa vystupujúceho z auta a beriem mu kufor. Okolo mňa pomaly prechádza biely minibus a parkuje na najvzdialenejšej strane parkoviska. Zatiaľ čo z autobusu pomaly vystupujú cestujúci, ja s hosťom cupitáme okrajom cesty k vchodu do hotela. Na recepcii otvorím jeho pas, aby som zapísal potrebné údaje a mojím vnútrom poriadne šklbne. V ruke držím luxemburský pas pána Leidera

z Colmar-Bergu. Rýchlo pozriem na monitor na ktorého obrazovku kamera umiestnená na fasáde hotela sníma plochu parkoviska. Tucet osôb tam ťarbavo ťahá svoju batožinu po hrubým štrkom vystlatej ploche. Pánovi Leiderovi náhlivo vysvetľujem, kde nájde svoju izbu, podávam mu kľúč a bežím dole schodmi do vstupnej haly. Prvým dvom pánom vo veku môjho výrobcu a autora, zoberiem, nehľadiac na ich školený nesúhlas, kufre, osloviac ostatných, aby si svoju batožinu nechali tam na chodbe, že sa po ňu vrátim a vraciam sa na recepciu. Do okienka mi prvý pán zo skupiny podáva pas.

Pán Peter Frik z Vaduzu po druhý krát, povedala by pracovníčka filmového štábu, no ja som si iba zahryzol do jazyka. Peter mi podáva pasy členov svojej skupiny a zároveň ma informuje, akú izbu má držiteľ pasu mať.

- Karl Burgkmair Afra, apartmán, pani Elisabet Cristina Hanemann, apartmán. Pán Joseph Krug, single room. – preberám pasy a zapisujem údaje ich majiteľov, ktorí majú po tri krstné mená.
- A pre princeznú chcem tú najkrajšiu izbu. – s úsmevom prízvukuje Frik a ja z jeho rúk preberám pas odlišnej farby s pôsobivým erbom.
- Marie Eleanor princess von Lichtenstein. – polohlasne čítam a zároveň zapisujem údaje.

Princezná má mať najkrajšiu izbu, to je logické nielen v rozprávkach. Podám jej kľúč od tristo štvorky, vzrušený, ako v časoch, keď som prvý raz čítal s porozumením rozprávku o princeznej. V otvorených dverách recepcie sa objavila šéfka a povedala, že ona im ukáže, kde sú izby a pomôže im aj s batožinou. Od otvorenia hotela mi takto pomohla prvý krát. Po zapísaní posledného pasu bola chodba pred recepciou prázdna, pomôcť som už nemal komu, šéfka všetko vybavila za mňa. Z dvanásťčlennej skupiny bol jeden Nemeč, traja Rakúšania, jeden Slovák a ostatní Lichtenštajnčania. Slovák bol šofér autobusu a ten mi povedal, že boli v Levoči a predchádzajúcu noc spali v päťhviezdičkovom hoteli Kempinski vo Vysokých Tatrách. Nestačil som sa nad touto informáciou ani zamyslieť, keď sa jeden z práve ubytovaných hostí prišiel spýtať, či máme miestnosť pre ich skupinu, kde by boli od štvrt na šesť pol hodinu nerušení a mohli sa pomodliť. Súhlasne som prikývol, miestnosti, kde mohli byť sami, sme mali tri a ten večer sme v žiadnej z nich nemali akciu. Požiadavku som povedal šéfke, ktorá sa vrátila z hotela celá rozžiarená a prekypovala ochotou vyjsť hosťom v ústrety.

- Čo tam chcú robiť? –
- Vraj modliť. Je dnes nejaký cirkevný sviatok? –
- Nie. – odvetila bez rozmýšľania. – Akej sú viery? –
- Myslím, že katolíci, takže z tvojho fanúšikovského tábora. Mám sa za teba prihovoriť? –

Posledná otázka nebola veľmi vhodná, moja chlebobarkyňa na ňu ani neodpovedala a odkračala do reštaurácie. Do začiatku modlenia zostávala pol

hodina, ktorú som sa snažil využiť na vypísanie hlásení pobytu cudzincov, kartičiek, ktoré musím do piatich dní od nástupu hostí zaniest' na miestne oddelenie cudzineckej polície, ako zákon káže. Napriek úprimnej snahe, som niektoré mená odpísal z pasov tak nedôsledne, že som ledva po sebe prečítal. Keď som písal štvrtú kartičku, prišiel pán Frik.

- Nemáte inú izbu ? Na tej mojej je horúco. –
- Máme. Poďte, ukážem vám. –

Zobral som univerzálny kľúč a šiel pred ním do hotela. Podľa údajov z jeho pasu, mal sedemdesiat dva rokov a tak som mu ukázal izbu priamo naproti vchodu.

- Beriem túto. – oznámil od dverí, do kúpeľne ani nepozrel.
- Zbaľte si veci a nechajte pred dverami. – povedal som mu v snahe uľahčiť presťahovanie.
- Nie. Ja sám. Ja sám. – opakoval a už aj vošiel do výtahu, ktorý ho vyviezol na štvrté poschodie, kde ho čakala manželka.

Viac som ho už nepresviedčal. Osobu s vrodenným programom „ja sám“ som mal doma. Zvyknutý, že keď moja dcéra vyslovila tieto dve slová, dodávať niečo iné, či nebudaj oponovať, nemalo význam, som šiel zobrať kľúč od izby a univerzálny vrátiť na svoje miesto. S dobrým pocitom som pokračoval vo vypisovaní hlásení. Stihol som napísať polovicu, keď som počul zvuk najpodobnejší škrabaniu na drevo. Sediac pri recepčnom stole som na vchod do hotela, do ktorého sa vychádzalo po šiestich schodoch, nevidel a tak som vstal a vyšiel pred recepciu. Pred vchodovými dverami stála staršia pani a mykala s guľou, umiestnená na tejto strane dverí namiesto kľučky.

- Musíte použiť menší kľúč, ktorý máte na kľúčenke od izby. – povedal som slovensky a hneď na to anglicky a nemecky. Mykla dverami znova.
- Máte kľúč ? – spýtal som sa ešte a zároveň vykročil k nej, aby som dvere otvoril svojim kľúčom.

Otočila sa a keď ma videla prichádzať, vytiahla svoj kľúč a vložila ho do zámky. Ľavou rukou držala pri uchu mobilný telefón. Počkal som a uvidel, že sa jej podarilo dvere otvoriť.

- Vorsicht stufe ! – zakričal som naučenú frázu, no pani ju nepočula.

Vkročila do vstupnej chodby, v ktorej sa svetlo fotobunky zaplo po urobení prvého kroku a druhou nohou vykročila do prázdna. Počul som iba pišťavé zjajknutie a tupý zvuk, keď jej telo dopadlo na podlahu chodby. Za štyri sekundy som sa skláňal nad ňou.

- Stalo sa vám niečo ? Môžem vám pomôcť vstať ? – priškrteným hlasom som mutoval nad jej telom.
- Nechajte ma. Zavolajte mi manžela. – zvrieskla zlostne.
- Na ktorej izbe bývate ? – prinútil som sa k otázke, nemilo prekvapený okamžitou, negatívnou reakciou. Do tváre som jej nevidel, to by zrejme tiež nepomohlo.

- Na tej novej. – vyplula zo seba informáciu a bolestivo sa pohla. Hlasno som zaklopal na dvere, vzdialené necelé štyri metre a keď nikto nereagoval, stlačil som kľučku. Dvere boli zamknuté. Mysel' mi naplno pracovala. Ak je manžel ešte na pôvodnej izbe, bude trvať, pokým za ním zájdem. Behom som sa vrátil na recepciu a zatelefonoval som vnútorným telefónom na ich pôvodne pridelenú izbu. Nechal som dvadsať krát vyzvonit', kým som zložil a zatelefonoval do ich novej izby. Pán Friz mi zdvihol na štrnásť krát.

- Príďte na recepciu, vaša pani spadla na schodoch. – povedal som mu čo najvládnejšie, položil telefón a bežal späť k postihnutej.

To už pán Friz odomykal na dva západy zamknutú izbu a zapínajúc si košeľu s ustarosteným výrazom sa sklonil nad telo svojej ženy. Vymenili si pár viet, po ktorých sa nič nedialo a tak som sa rozhodol konať.

- Mám zavolať sanitku ? –

- Určite. – dostal som odpoveď od manžela, ktorý sa na mňa ani nepozrel.

Z výťahu som videl prichádzať tri postavy a tak som bol rád, že mám dôvod z toho miesta odísť. Pani reagovala na pokojné mužove otázky podráždene, s hnevom. Vyťukal som číslo sto dvanásť, medzinárodne používané núdzové číslo. Z telefónu sa ozvalo neprijemné „halali“. V prvom momente ma napadlo, či činovníkov novej vlády nenapadlo zmeniť aj tieto čísla, rovnako ako iné zaužívané veci a na recepčnom počítači som si napísal do internetového vyhľadávača „záchranný systém na Slovensku“. Čísla ostali pôvodné, no ja som si v tom chvate spomenul, že pri telefonovaní z tohto aparátu treba pred volaným číslom stlačiť deviatku. Môže vám to pripadať čudné, no ja z práce nikomu netelefonujem, keď niekto odo mňa niečo chce, musí zavolať on. Uprednostňujem osobný styk. Na klávesnici som vyťukal deväť jedna jedna päť, čo bola priamo záchranná zdravotná služba.

- Dobrý deň, tu hotel Usadlosť, Banská Bystrá. Ubytovaná pani z Lichtenštajnska spadla na schodoch. Mohli by ste prísť ? – snažím sa informovať pracovníčku dispečingu, ktorá sa ozvala po prvom zazvonení.

- Má poranenia ? –

- Sťažuje si na poranenie nohy nad členkom a zápästí na ruke. Jej vek? Tak okolo sedemdesiatky. – tipnem, lebo si pamätám iba vek jej muža. – Ďakujem. Počkám.-

Sanitka prišla za desať minút, akurát čo som stihol otvoriť obidve krídla vstupných dverí z ulice a odpratať ikebanu a stojan na reklamy spred výťahu pre postihnuté osoby, ktorý premával medzi prízemím a recepciou. V skutočnosti nepremával. Na jeho obsluhu bolo nutné použiť kľúč, bez ktorého sa nedal uviesť do pohybu. Jeden som mal na zväzku kľúčov, druhý zapadal prachom na háčiku s inými kľúčmi na recepcii. Dolné dvere výťahu, do ktorých prichádzajúci hostia automaticky vstupovali so svojou batožinou, sa stávali prvým negatívom nových hostí. Kabína výťahu po nastúpení

a zatvorenie dverí nereagovala na stlačenie žiadneho z tlačidiel. Čas, pokým pochopili, že výťah nefunguje, bol rôzny. Najdlhšie som v ňom našiel čakať Japoncov. Tí sa divili, keď som im batožinu preniesol v rukách a oni museli vystúpiť von a na poschodie ísť po svojich. Šéfka pred výťahové dvere na vrchnom podlaží umiestnila poldruha metra vysokú ikebanu a dva stojany, čo malo potencionálnych užívateľov jednoznačne odradiť. Minulý mesiac bol v konferenčnej miestnosti, ktorá je naproti recepcii kar a pánovi, ktorý pochoval otca som sľúbil, že jeho matku výťahom odveziem, lebo má vážne problémy s kolennými kĺbmi. Kabína výťahu sa v to popoludnie nepohla ani po použití môjho kľúča a milá pani musela šplhať pomocou schodiskového madla a dvoch pomocníčok hore schodiskom. Kým sa kar skončil, prišli chybu odstrániť výťahári, ktorí ako jednu z príčin chyby uviedli fakt, že sa výťah nepoužíva. Odvtedy som ním z času na čas poslal previesť sa niekoho z obsluhy. Nemal som najmenšiu chuť ostať tam zaseknutý. Teraz som s malou dušičkou som vstúpil do kabíny, otočil kľúčikom a stlačil nulu. Kabína sa pomaly pohla nadol. Na prízemí som radostne vystúpil von. Kvílivý zvuk sanitky bolo počuť dve minúty pred jej fyzickým príchodom pred hotelový vchod a z opačnej strany jednosmernej ulice, čo som nečakal. Hore do hotela ma nasledoval iba spolujazdec, ktorému som v skratke opísal priebeh udalosti. Okolo ležiacej ženy v zlovestnom tichu postávali všetci členovia skupiny. Zdravotník sa nad ňu sklonil, spýtal sa, čo ju bolí, postihnuté miesta prehmatal a pomocou manžela s farárom ju zdvihli a posadili na vedľa stojacu sedačku.

- Ste doktor ? – spýtala sa ho postihnutá a boli to jej prvé slová bez dodatočného kvílenia.
- Som paramedik. – odvetil pokojne. Jej pohrdlivé odfrknutie ignoroval a šiel po kolegu. Po poslednej reforme záchranného systému úradníci rozhodli, že osadenstvo sanitky nemusí tvoriť doktor, ale stačí stredný zdravotný personál, záchranár.

Kým oni dvaja vytáhovali viacúčelovú sedačku, ja som im vysvetlil ako sa výťah obsluhuje. Pacientku preložili zo sedačky do mobilnej stoličky sami dvaja a presunuli sa k výťahu. Mechanizmus stoličky bol skonštruovaný tak, že pacient sediaci v nej nepocíti otrasy, ani keď je spúšťaný dole schodmi. Šoférovi, ktorý sa podujal ísť výťahom, som podal kľúčik a s školeným záchranárom som ich počkal dole v chodbe. Pred vchodom pani preložili na lôžko, ktoré zasunuli dovnútra sanitky, kde jej odmerali tlak. Ostatní členovia skupiny postávali vľavo od vchodu a striedavo na mňa hľadeli zamračeným pohľadom.

- Stodvadsať na osemdesiat. – povedal paramedik pacientke a jej manželovi, ktorý si sadol na sedadlo vedľa a šofér mu zapínal bezpečnostný pás. – Máte tlak ako dvadsaťročná.-

Na manželovej tvári som zachytil výraz, že čakať lepšie správy. Ani tí vonku nejasali, ja som sa slabo usmial. Sanitka odišla a začalo jemne pršať. Moja

úloha skončila, vrátil som sa na recepciu, kde som pokračoval vo vypisovaní kartičiek. Keď som skončil túto nie práve atraktívnu povinnosť, šiel som si do reštaurácie urobiť čaj. Dvere do salónika boli zatvorené.

- Už sú tam ? – spýtal som sa servírky.
- Áno. Objednali si každý po dva deci červeného vína a pohár s vodou, zavreli sa povedali, nech ich nerušíme. –
- Nemali náhodou ísť na večeru do Medeného bažanta ? –
- To ja neviem. – ľahostajne odvetila.

O hodinu neskôr skončili modlenie a konečne sa pobrali na odchod na večeru. Ku mne na recepciu pristúpil vysoký, elegantne oblečený pán.

- Som brat pani Frik. Ďakujem za všetko, čo ste urobil. Môžete mi opísať udalosť, ako ste ju videl vy ? – oslovil ma veľmi príjemným, kultivovaným hlasom a zrozumiteľnou angličtinou.
- Vaša sestra bude v poriadku. Viac sa udrela a zľakla, ako si ublížila. Myslím si, že je veľmi unavená, mali ste náročný program, prichádza výrazná tlaková níz. Vy určite viete, aká je a rozumiete, čo hovorím. – odpovedal som najpresvedčivejšie, ako som bol ten večer schopný.

Vypočul si moju subjektívnu, verziu, stisol mi ruku, zišiel dole schodmi, kde počuté referoval farárovi, ktorý stál dole na chodbe, ako som mal možnosť vidieť na kamere, ktorá priestor chodby snímala. Do skončenia služby, päť minút pred desiatou hodinou, som nijakého člena skupiny viac nevidel. Šéfka nepokojne chodila po prevádzke, nezvyčajne často sa zastavujúc na recepcii.

- Kde sú tak dlho ? Hádám to nie je nič vážne. Nenechajú si ju v nemocnici do rána ? –

Kládlá mi rad otázok a všetky sa týkali pádu.

- Podľa mňa sa jej nič nestalo. Pacient so zlomeninou nemá štvrt' hodinu po úraze tlak sto dvadsať na osemdesiat. Skôr sa mi zdá, že z nemocnice šli rovno na tú večeru. V nemocnici všetko dlho trvá. Teraz je večer, stred týždňa, röntgen bude voľný, netreba dlho čakať, CT vyšetrenie jej ani nemusia robiť. Najviac času zaberie vypisovanie papierov. Neboj sa, všetko pre teba dobre dopadne. Teraz však musíte so Zoltánom s tým schodom voľačo urobiť. Popadalo z neho už veľa hostí. Zázrak, že toto je prvý hosť, ktorý sa zranil. –

Moje odpovede ju upokojovali i znervózňovali zároveň. Vedela, že mám pravdu, no realita jej nebola veľmi po chuti. O pol desiatej si na moje pracovisko prišla sadnúť, rozhodnutá, že hostí ostane čakať do ich návratu, či už z večere, alebo z nemocnice. Šiel som sa prezliecť do civilu.

- Čo keď bude mať niečo zlomené ? – dala mi šéfka poslednú otázku pred odchodom domov.
- V prípade, že majú dobrého právniku, budú od teba požadovať náhradu liečebných nákladov. Myslím, že do dvadsať tisíc by sa to malo zmestiť. – reagoval som, nešetrne vytresnúc sumu, ktorú som si úplne vymyslel.

Únava začala zmáhať tentoraz mňa. Vo veci som sa priveľmi angažoval a to mi vždy odoberie veľa energie.

- Netreba sa trápiť nad vecami, ktoré nemôžeme ovplyvniť, hovorí hinduistické príslovie. – naprával som pokazené. – Ráno múdrejšie večera, hovorí zase slovenské, aby sme po príklady nemuseli chodiť ďaleko. Dobrú noc. – dodal som a zbehol schodmi von na ulicu a po nej sa čo najrýchlejšie od hotela vzdal'oval. Doma, ležiac v posteli som analyzoval udalosť, presvedčený, že som z mojej pozície urobil všetko, čo som mal. Mrzelo ma iba správanie sa postihnutej a nenávistné pohľady jedného muža. Nebol čas sa ho na príčinu spýtať, vinu som ale necítil.

-

* * *

Veľa vody pretieklo dole Hronom, keď som naposledy šiel do služby s takou zvedavosťou, ako nasledujúci deň.

- Dobré ráno. – zobudila ma žena a pozorne si ma premerala.
- Keď sa tak na teba pozerám, zajtra uvarím polievku zo zelenej fazuľky. – doloží.

Táto poznámka ma zneistila, že napriek vnútornému pocitu dobrého spánku, počas ktorého sa mi nevybavovali všetky kolízie, ktoré hostia počas šesťnásťmesačnej prevádzky hotela na schode mali, som asi nevstal v najoptimálnejšej pohode.

Prvého človeka po nástupe do služby som stretol Zoltána, oficiálne riaditeľa hotela a manžela mojej šéfkyni zároveň.

- Ahoj. Počul si, čo sa včera stalo ? Adela sa poriadne natrápila, pokým všetko vyriešila.-
- Viem. Zastavil som sa tu na chvíľu. – odpovedal som, presvedčivo potlačiac negatívnu emóciu, ktorú jeho vety vo mne vyvolali. Za tie roky, čo u nich robím, som si zvykol, že si šéfka bežne prisvojuje zásluhy iných.
- Takže prišiel čas s tým schodom niečo urobiť. – reagoval som a získal čas na upokojenie sa.

Moja poznámka ho viditeľne naštvála, kritiku neznášal. Obklopoval sa ľuďmi, ktorí boli od neho závislí a keď ho bližšie spoznali, nemali ani snahu mu vôbec v niečom oponovať a radšej na všetky jeho nápady prikývli. Zoltánove nápady boli čoraz divnejšie. Počas posledného mesiaca v ňom prepukla dlhšie tlmená vášeň pribíjať veci na steny. V interiéri reštaurácie a na schodiskách a chodbách postupne pribúdali rôzne predmety. Obrazy rôznych veľkostí a ešte rôznejších tém a techník, poličky, džbány, textilie s náboženskými radami obidvoch konkurenčných kresťanských náboženstiev, historické palice, naberačky, sekery, mlaty, modlitebné knihy. V rohoch každej miestnosti bol pribitý Kristus pán v rozličných veľkostiach a farbách. Na recepcii, pred vchodom do kuchyne a do reštaurácie sa skvel ním osobne kriedou napísaný

nápis: G + M + B 13. Názory hostí po zhladnutí nápisu sa rôznili. Jedni hovorili, že nápis môže urobiť iba kňaz, iní potvrdili, že Zoltán má pravdu a nápis splňa svoj účel, lebo krieda, ktorou to písal, bola posvätená. Mne to bolo jedno, som panteista, mal som dobrý pocit, že si majiteľ urobil radosť bez ohľadu na to, kto mal skutočnú pravdu. Vo výklenku vysoko na stene nad výťahom na recepcii ma chránila sadrová, štyridsať centimetrová, maľovaná socha svätej Krišpíny, patrónky recepcných. Zoltán sa ten deň rozhodol vtlčiť svoj zmysel pre krásu do poslednej miestnosti v reštaurácii, novej konferenčnej miestnosti, ktorej steny boli z jeho pohľadu ešte panensky prázdne.

- Pod' na chvíľu. – prikázal mi, len čo ma videl sadnúť si za stôl.

Poslušne som vstal a nasledoval ho do najväčšej miestnosti v reštaurácii. Pri najhustejšie natlačených stoličkách sa tam zmestilo päťdesiat hostí, pohodlne najviac štyridsať dva, no na internetových stránkach však bol údaj o kapacite sedemdesiatich osôb. Treba sa s týmto fenoménom naučiť žiť, lebo čím je človek z chudobnejších pomerov, tým viac potrebuje po materiálnom zbohatnutí veci zveličovať. Po prekročení prahu sa mi takmer podlomili nohy. Stoly boli posunuté do stredu miestnosti, stoličky odnesené. Po celom obvode stáli o steny opreté veľkoplošné obrazy dvorného maliara hoteliera Zoltána, pána Miklóšika. Na každom z nich bol zvečnený nejaký pohľad na mesto minulosti. Maliar čerpal námety z knihy historických fotografií, ktorá vyšla pri okrúhlym výročí mesta. Zastali sme v strede miestnosti.

- Ktorý sa ti viac páči, Porges palota, alebo Skuteckého ulica ? –

- Ten druhý. – odvetil som.

Obraz znázorňujúci Skuteckého ulicu tam visel už pár dní. Bol určite najfarebnejší z tých, ktoré na stenách boli, pre mňa mal čaro v tom, že na ňom bola aj budova školy, do ktorej som chodil.

- A z týchto dvoch ? – pohodil hlavou na dva obrazy ležiace v rohu na podlahe.

Obidva znázorňovali Hodinovú vežu, len na jednej bola v popredí socha Panny Márie a na druhej nie.

- Tam je to jednoznačné, to si sa nemusel ani pýtať. Mne funkcia tej sochy nič nehovorí. – odpovedal som s vedomím, že na môj názor stopercentne nedá.

- Pod' ešte do hotela. –

Na to som čakal odvtedy, čo som ho uvidel. Natešený, ako sa ide problém s nebezpečným schodom vyriešiť, som prešiel do vstupnej hotelovej chodby.

- Ako by si to riešil ty ? – spýta sa.

Nečakaná otázka od človeka, ktorý rady nepotrebuje.

- Tieto vstupné dvere by som celé zvesil a vchod do hotela by som urobil z tých druhých dverí na konci vstupnej chodby. Prichádzajúci hosť by schod videl už pri stúpaní po schodoch a dal by si pozor. Svetlo v chodbe

by som nechal svietiť stále. –

Zoltán nezostal mlčať ani na sekundu. Ani zo slušnosti, že nad mojim riešením uvažuje.

- Ja som už dal vyrobiť železné zábradlie u umeleckého kováča. Zajtra ho prinesú. Namontujem ho tu, napravo. –

Radšej som sa na neho ani nepozrel. Po jeho slovách sa mi zlost', ktorá ma zaplavovala, tlmila ťažšie. Oprel som sa o veraje dverí, nech tadiaľ zo mňa zide.

- Ešte môžem dať urobiť šikminu a schod tak zmierniť. – pokračoval v prezentácii svojho najsprávnejšieho riešenia.

- Bude to treba farebne označiť. Ľudia tu prekážku nečakajú, toto riešenie nepomôže.- dokončil som spôsob svojho riešenia.

- Hej, hej. Označíme to. Nejakými lištami. – ožil Zoltán a z výrazu tváre sa dalo vyčítať, že dielo zrodené v jeho geniálnej hlave je už hotové.

Panenko skákavá. Lištami ! Radšej už nepoviem nič. Lišty boli ďalšou Zoltánovou špecialitou. Jeho pomocníci nimi zaplnili všetky rohy, aj vnútorné na každej chodbe a všetkých izbách v penziónovej časti. Význam tohto konania som nepochopil, no môj názor, pochopiteľne, nebol dôležitý. Navyše nie som technik, ani stavbár. Ako zvedavý človek som sa na to spýtal viacerých ubytovaných hostí a návštevníkov reštaurácie. Najmä stavbárov a technikov. Nijaký praktický ani estetický dôvod v tomto riešení nenašli. Ostáva tak rešpektovať rozhodnutie majiteľa a ľutovať toho, čo bude budovy prevádzkovať po ňom.

Dva dni po páde panej pribudlo vedľa schodu čierne, železné zábradlie. Musím si naň zvyknúť, ako si ľudia musia zvyknúť na všetko nové okolo seba. Hreje ma najmä vedomie, že aj návštevníci najnavštevovanejšieho múzea sveta, parížskeho Louvru si musia zvykať na sklenenú pyramídu postavenú na jeho vnútornom nádvorí.

Čo sa týka hostí, tí sa musia spoliehať, že ich ochránia všetky tie náboženské symboly vôkol nich, lebo riešenie problému nebezpečného schodu odstránené nie je.

Udalosti sa stali, ako sa mi do rána snívalo, pre satanov dátum. Bolo 6.6. 2013, dátum, ktorý po spočítaní číslíc roka dáva spolu diablovo trojčíslicie.

„Pravda může počkat. Má před sebou dlouhý život.“

ROZHOVOR S PETREM MUSÍLKEM

S chotěbořským básníkem Petrem Musílkem jsem se poprvé setkal na Literární Vysočině, literární akci, která na počátku nového tisíciletí přitáhla do Chotěboře celou řadu zajímavých vystupujících, ale i řadu básníků, autorů či přátel poezie a literatury. Zdá se, že právě Vysočina je místem, kde se tvoří jakoby samovolně, že zdejší kraj prostě autory inspiruje. Zajímalo mě, co na to řekne Petr Musílek, a tak jsem neváhal a vyzpovídal jsem jej.

-Nevím to sice přesně, ale myslím si, že jsi zdejší rodák, ale i kdybys byl pouhou naplaveninou, zdá se mi, že jsi s tímto místem “srostl na věky”, jak jsem kdysi napsal v jedné své básni. Tak jak je to tedy s tebou: rodák nebo náplava?

Narodil jsem se v Chotěboři v domě na náměstí a přibližně v osmi letech jsem se z rodiči přestěhoval do zrekonstruovaného rodinného domu, kde žiji s krátkými přestávkami, /učení Pardubice, vojna na Litoměřicku a roční brigáda v Praze/ až dosud.

-V Chotěboři jsi začal v roce 2003 pořádat literární festival. Jak vznikla myšlenka na Literární Vysočinu a co pro tebe festival znamenal a znamená?

Literární Vysočina vznikla jako setkání autorů, kteří nemusí být velmistry, ale přece jen převyšují průměr a podprůměr. Jsou to kopce v krajině podobné Železným horám obklopujícím město. S krajským uspořádáním v současné podobě neměly nic společného a to ani svým názvem.

- Bohužel se festival odstěhoval do Havlíčkova Brodu, myslím si osobně, že je to škoda, ono „genius loci“ bylo prostě porušeno a měl jsem pocit, že v Brodě nefunguje. Nakonec i ty už nejsi s festivalem

příliš spojen. Proč?

Můj postoj byl téměř od počátku těžko pochopitelný pro kolegy z Prahy, která je svým způsobem myšlenkově odlišná od ostatní republiky.

Odchod z Chotěboře byl ale v konkrétním roce dán rekonstrukcí budov kde se původně konal. Protože se však začal vzdalovat i původnímu ideálu a stal se dotačním mejdanem několika kamarádů, ztratil jsem o další pokračování zájem. Nakonec považuji za přirozené, že se takové věci dějí. Svět je dočasným jevištěm, kde je běžná obměna premiér i kulis. Ostatně dneska stojíme již před jinými a závažnějšími výzvami.

- Mám takový pocit, že vůbec spolkový život v dnešních časech nějak skomírá. Nakonec i v Jičíně máme problémy. Co je příčinnou? Únava hlavních organizátorů, frustrace z nesplněných snů a nadějí? Generační obměna? Mnohdy různá úroveň tvorby členů? Různí ti grafomani, kteří vydají pět sbírek za rok typu “láska-páska”?

Myslím, že obecný rozklad je podmíněn většinou ztrátou ideálů. Určitě to není penězi, únavou ani množstvím grafomanů. V knize knih v oddílu přísloví se mluví o čase uvadání i jeho opaku. Protože jsem realistický optimista vím, že každé hloupé směřování spěje k vlastnímu hořkému konci. Na zdupané louce se ale objevuje nová tráva a budoucí květy.

- A co politizace našeho života? Není to taky jedna z příčin, proč spolky chřadnou? U nás ve spolku se taky hádáme právě kvůli politice. Mimochodem mně třeba šokovala kampaň kolem prezidentských voleb, kdy jsem dostával maily, že pokud nebudu volit onoho kandidáta, že jsem debil a potřeboval bych s prominutím “rozbít hubu”. Takže nechybí nám tolerance vůči názorům druhých?

Řekl bych naopak. Politizace nám chybí. To, co mediálně zažíváme, je přihloupělé a sobecké politikaření, které nerespektuje realitu.

- Ale vraťme se k literárním organizacím. Jsi členem Obce spisovatelů od roku 1989. Splnily se tvoje představy o fungování této organizace? Jak vidíš její budoucnost? A vůbec má smysl, aby taková individualita jako je spisovatel byl sdružován v nějakém spolku? Ona je vůbec situace kolem Obce (OS) na pováženou. Proslýchá se, že v OS zůstane jen třetí nebo čtvrtá liga? Taky jsem slyšel, že třeba Václav Havel ještě za života jako čestný předseda pro Obec nic neudělal, aby ji medializoval a tím přinesl peníze, co ty na to?

Zúčastnil jsem se zakládající schůze Obce a mám v živé paměti vítězný tanec budoucích politiků na jevišti Smíchovského divadla. Autoři v hledišti

byli pouze trpěným komparsem

Řekl bych, že položení základů předurčuje budoucí osud stavby.

Valné hromady budoucích let pouze odškrtavali z životaschopnosti spisovatelské organizace a dotační politika ministerstva kultury úspěšně spolupůsobila při likvidaci původního majetku a bývalých příjmů.

Bývalí předsedové jsou dnes poněkud neprávem viněni z prohlubujícího se úpadku. V demokratickém státě se občas stane, že pokus o demokratickou diskusi je provázen syčením a zesměšňováním a nebo pouze hrobovým mlčením. Vždyť proč byste se ozývali, když se zásadní koncepce utváří jinde. Spravedlivé hledání odpovědnosti je spíše úkolem historiků než toho, kdo byl pouze okrajovým "Tichým svědkem" bez slyšitelného hlasu.

- Ani Středisko východočeských spisovatelů není bez problémů. Jak vidíš jeho budoucnost?

Středisko odevzdalo za dobu své dosavadní existence mnoho užitečné práce, ať už vydáváním sborníků a časopisu, pořádáním literárních maratonů i spoluprací s akcemi svých členů ve třech rozkouskovaných krajích, které byly v minulosti krajem Východočeským.

O budoucnost tohoto uskupení se nebojím. Tam kde existuje živá diskuse existuje i budoucnost. Letošní rok bude složitý. Ve víru událostí vyvolaných politickou změnou, místními volbami i pokusy o strukturální obměny přímo ve středisku, věřím v sílu členské základny, která je otevřená dovnitř i vně svých zaběhlých zvyklostí. Rozhodující nebude momentální nedostatek financí ale vůle těch neaktivnějších členů. Věřím, že se nám podaří najít i další příznivce a nové možnosti presentace.

-Zdá se, že na prvním místě jsou často peníze, nebo se pletu? A co s tím? Básník si sice může vydat sbírku básní, ale buď musí být bohatý nebo sehnat bohatého strýčka sponzora. A nakonec sbírku rozdává svým přátelům, maximálně ji vyměňuje za jiné sbírky svých kolegů. Žijeme vůbec ve zvláštní době. Rada autorů je již skoro čtvrt století v klatbě, o jejich tvorbě se prakticky člověk nic nedozví z oficiálních zdrojů. Vždyť i vražda je za dvacet let promlčena. Jak to vidíš ty?

Pro zralého autora je tato situace asi nepříjemná, ale ne likvidační. Mladým samozřejmě ztěžuje orientaci v jejich profesi. Kde chybí hierarchie hodnot, nastupuje bloudění. A tak se světem potloukají houfy učedníků bez mistra, kteří se vzhledem ke ztrátě orientace často nedoberou ani tovaryšského rozhledu. Vůči mladým je to kruté. Co jim zbývá než pokusit se vydat nehotové tvary a myšlenky, aby měli alespoň něco hmatatelného.

Chybí zde krajská nakladatelství, řádná distribuce, alespoň část knihkupců

nabízejících literaturu a celá síť dalších věcí, které byly v minulosti samozřejmostí.

K tomu, že je řada autorů blokována, snad jen toto. Cenzura vždycky byla je a bude. Ovšem dnešní politrucci, tlačíci všechno přes peníze, jsou neuvěřitelně aktivní.

Interpretační profese jsou na tom podstatně hůře. Zpěvák, herec a novinář je daleko víc závislý na přízni mocných. Má i podstatně kratší čas k uplatnění svého talentu. Je snadno vydíratelný a manipulovatelný. Zralý autor psát nepřestane. Eviduje společenské prohřešky a snad si s povzdechem i řekne: “Pravda může počkat. Má před sebou dlouhý život.”

Nedostatek financí na vydání kvalitní literatury netrestá ani tak autora jako čtenáře a vlastně celou společnost.

Z historie vím, že trest přichází prostřednictvím odcházejícího intelektu, který poškodí i zdánlivě nesouvisející obory a postupně se přesouvá do příznivějších destinací, kde se žije a dýchá volněji.

- Pokud člověk není v bulváru nebo v televizi, jako by neexistoval. Mám ten pocit, protože nedávno jsem četl zajímavé knihy autorů, kteří si je vydali sami, resp. je zafinancovali. Snažím se těmto knihám pomoci na svět, píši o nich v našich časopisech, ale nikdo o nich neví. A přitom mnohdy jejich kvalita je mnohem vyšší, alespoň podle mého názoru, než těch, nad kterými se oficiální média rozplývají. Jak to vidíš ty? A musí opravdu člověk nejdříve vystupovat v těch přiblblých “superstár”, aby si jej někdo všiml?

Nevzpomínám si, že by v minulosti existovalo nahlížení pod polštář Halase, Holana, Hrabala nebo i bouřliváka Haška. A to zmiňuji pouze literární elitu. Současný stav je zrcadlem doby, které chybí vnitřní obsah. Věřím, že tato manýra tak jako přišla časem i zmizí.

Vždyť i bulvár má při troše fantazie široké pole působnosti ve zcela veřejných úletech a nemusí žít z pomluv a šmírování.

- Říká se, že teprve doba zhodnotí kvalitu. Co podle tvého názoru z dnešní literatury dejme tomu prvního desetiletí 21.století, přetrvá?

Připadal bych si jako Popelka, kdybych měl z hromady smetí vybírat zrnka máku. Víím, že krásné věci a krásní lidé existují a věřím, že čas třídění /a to mimo veřejné hádky/ již nastává.

Žádná společnost nemůže dlouhodobě žít ze lži a podrážděnosti, tedy pokud nechce sama sebe zničit.

- Nakonec když se člověk ohlédne zpět, přece jenom něco má svoji

hodnotu. Nedávno jsem si vypůjčil tvoji sbírku Tichý svědek, který vydal ještě královéhradecký Kruh v dobách tzv. normalizace a celá řada básní mě zaujala, oslovila a dokonce inspirovala, takže jsem sedl a napsal několik svých básní. Jak na svoje literární začátky vzpomínáš a měnil bys něco na svých prvních sbírkách? Vracíš se k nim?

Mám-li mluvit o sobě, neměnil bych ani řádek. Autor žije v kulisách doby a je na něm jak dokáže uhájit své přesvědčení. Samozřejmě, že bez arogance, bez podlézavosti a bez požadování výhod. Vždycky jsem se cítil svobodným člověkem i když existovali zákazy a lidé, které to dráždilo. Nějaký ten klacek pod nohama může být dokonce i prospěšný, pokud je správně zhodnocenou informací.

- Nedá mi to, abych se nezmínil o tvých samizdatových Sondách, které jsi vydával v letech 1978 až 1984. Můžeš nám je přiblížit a jsou někde k nahlédnutí, třeba na internetu. Jak vůbec na tu dobu vzpomínáš?

Sondy byly vícevrstvou iniciativou. Zprvce to bylo stejnojmenné divadlo poezie s tvorbou žijících autorů, ale i klasiků /13 premiér/. Přátelská setkání a diskuze a 27 čísel časopisu šířeného v strojopisech. Časopis skončil ne z nezájmu, ale naopak pro přílišný zájem.

Originální komplet je uložen v pražském muzeu, které shromažďovalo obdobné dokumenty, částečně v mých archivech a v elektronické podobě na mých osobních www stránkách.

- Víím, že ani dnes nesedíš s rukama v klíně, co právě píšeš a co bys chtěl v nejbližší době vydat?

Řekl bych, že každou chvíli něco napíšeš. Jsou to příležitostné postřehy a komentáře, úvahy a podobné drobnosti a někdy i verše.

Po množství knih a rukopisů v poezii i próze, zbývá stále i množství redakční práce.

V prosinci 2013 jsem uzavřel svou asi poslední sbírku “ Za hranou živlů” Největším úkolem, který je přede mnou, je pokračování životopisné “ Knihy dluhů” v které jsem formou esejí zaznamenal pětáctýřicet let dnes již dávného mládí. Pokračováním by mělo být čtvrtstoletí zahájené érou Gorbačova, závěrem předlistopadového období a časem sahajícím až do dnešních dnů.

- V závěru se vrátím na Vysočinu. Máš čas toulat se krajinou a přemýšlet o světě? Nebo máš jiné koníčky? A pokud v krajině přemýšlíš o světě, myslíš si, že poezie může svět změnit k lepšímu?

Rekreační výlety do přírody skončily časem dospělosti. Příroda je ale

světem bez hranic. Tento svět potkávám při práci na zahradě, v zrychlujícím se vývoji v pozitivním i negativním smyslu i v sebe prosazování diletantů, kteří mohou zlomit kterýkoliv květ.

Jsem stále na cestě. Čtu v životech lidí pracujících v pozadí užitečných věcí, kteří netrpí pocitem ponížení, že se třeba nikdy neobjeví na obáčkách laciných zbytečností.

Vždyť i my lidé, i když si to mnohdy neuvědomujeme, jsme součástí zázraku, kterému říkáme příroda.

Děkuji za rozhovor Václav

Více o autorovi na stránkách : www.petrmusilek.cz

Ukázky tvorby Petra Musílka ze sbírky „Za hranou živlu“, kterou najdete na <http://www.petrmusilek.cz/?za-hranou-zivlu,160>

PETR MUSÍLEK: ZA HRANOU ŽIVLU

Slova

Slova jsou ovce Stádu svědčí
pozvolna v houfu cepenět
Falešná cesta do bezpečí
vymaže časem celý svět

Jen vůně trávy za ohradou
občas ten poklid naruší
Bůh ví co ovčím běží hlavou
a co je tíží na duši

Když jediná se osvobodí
stádečko bečí bé bé bé
a v zlosti k zemi sklání oči
od cesty ven a od nebe

K rovnováze

Ač každý touží po spojení
nosíme v sobě protiklad
Stálost je sen Čas všechno mění
a přesto mám ty střety rád
Vždyť kdyby zápas živlů ustal
zmizí i láskyplné sny
A nehybností ztuhlá ústa
už nedokáží promluvit

Dopis bez adresy

Posílám dopis adresu však neznám
Vždyť v čase proměn
kdo je vlastně kým?
Přede mnou leží nekonečný seznam
stěží mu rozumím

Můj adresát je v čase neurčitý
totožný s tou co právě čte
z mých očí nevyřčené city
a především je člověkem

Snad jednou ve vzdálené chvíli
ji tento dopis osloví
I komety se přeci setkávají
když minou dlouhé moře tmy

Povinnosti

V době kdy kolem květy vadnou
i slova musíš odložit
Nabírat vodu sáhnout na dno
stínu co chrání jejich třpyt

Alespoň hlt dát poezii
Bez studu v plášti zedraném
I ona musí přes poušť přejít
Jinak by byla pouhým snem

Uzlíky

Na zkrabacené šňůrce uzly
jsou jako trní nedobytné
Neprotáhneš je jehlou zítřka
Ouško o drsné hrany chytne

Dál nepropustí nic co drhne
Ani silou je nepřetrhneš
Jen v trpělivém rozplétání
ta bezmoc konat časem zplaní

A tak si říkám Máme vůli
abychom propast překlenuli?
A tuto výzvu hrdě zvedlí?
Co odpovíme oušku jehly?

Ptačí letka

Létá rozdrážděná ptačí letka
od ničeho do nikam
Nemá cíl a nemá s čím se setkat
Pozvolna si myslet odvyká
Žije v dojmech
Stavbou vzdušných zámků
skutečnosti proměňuje v klam
Levá pravá východ západ
jako když se klubko zamotá
Krajina tam dole
vzhlíží bez pohnutí
k mizející víře v ztrouchnivělé sny
Všechno zná
Vždyť všechno už tu bylo
Přesto vlastním očím nevěří

Předjaří na Vysočině

Bubnuje vítr na střechy domů
slunci se příliš nedaří
Do zítřka mávají pahýly stromů
je to dost divné předjaří

Holuby na střеше krčí se chladem
a vrabce v hrsti nesevřeš
My prošli ledovým vodopádem
i když nám říkal Neprojdeš

Až na kost zkřehlí hledíme k nebi
s vědomím váhy vlastních chyb
A u země se louže šklebí
Tak řekni Bože Bude líp?

Hráze světla

Jako nadšená děti
v bouřkách které přinesly déšť
stavíme blátivé hráze
Život je přečpaný tlacháním
a my radostně tleskáme
jakoby to bylo dobře
Slunce v těch rybnících uvízne
i duha se v nich chytí
Pro ryby jsou příliš mělké
k napití příliš kalné
úzké tak že i dětská plachetnice
jenom otlouká břehy
Bože tak domácí jsou ty rybníčky
Ty hráze neustále připravené k protřžení
Nastřádané bláto
nastřádaná zkažená voda
Zrcadla která nic neodráží

Zahrady

V zahradách snů se setkávají
užitek s krásou Jak Bůh dá
S pokorou čtu si v darech květů
Vím je to věčná zahrada

Já zde jen zkusil vyplet trní
Můj chabí plot ji ohradil
Znám její dnešek Tys však do ni
nahlížel v každé z dávných chvil

Byla dnem moře pouští lesem
Vpusť jdi do ni lidské sny
Já jsem jen rukou která nese
semena tvého vědomí

Necháš ji zpustnout? Zarůst hloží
Nauč nás slabé jak se prát
Nedovol v klín nám ruce složit
když tma se vkládá do zahrad

ČAJ pro chvíle pohody

č.91, duben 2014, ročník XIII

Vydáno 5.dubna 2014 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina LISu

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!